

શ્રી ડૉન્ટસ ફેડરેશન (સુરત શાખા)

તરફથી

દુકાળ ફંડના લાભાર્થે

ભજવવામાં આવેલા.

અવચવનો મુરખખો

તા. ૩ જુન ૧૯૧૬

— : છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર :—

નરેન્દ્ર નારણશંકર દવે.

ભાણેકલાલ મોતીલાલ કરવતીયા.

અંબાજીરોડ-સુરત,

૧. ખુશચદ અમીચંદના મી સુત જનન એ. પ્રો. પ્રેસમાં
પ્રભુશંકર નરભેરામ વ્યાસે છાપ્યું. ઠા. ખપાળીયા ચકલા-સુરત.

કોમત ૦-૧-૦

કાર્યક્રમ

પહેલો ભાગ

૧ મંગલાચરણ. (૧)

૨ તરતનો ગ્રેન્યુએટ.

(યુનીવર્સિટીમાંથી તરતનો પાસ થયેલો એક ગ્રેન્યુ-
એટ જુવક પોતાનાં જ્ઞાન અને શક્તિ માટે બહુ ઉંચો
અભિપ્રાય ધરાવે છે; અને એક ઓફીસમાં હેડ ક્લાર્કની
જગ્યા માટે પોતાનાં સર્ટીફિકેટ સાથે વગર રજાએ દાખલ
થાય છે. ત્યાં તેની ઉદ્વેગ અને અપમાન ભરેલી વર્તણૂકથી
ઓફીસના સાહેબ તથા કારકુન વર્ગ ગુસ્સે થાય છે અને
છેવટે તેને ઉગાઉ જવાળા આપી બનાવીને કાઢી મૂકે છે)

૩ Dr. Puffistuff (પફસ્ટફ નામના એક ડોક્ટરની
આપવકાઇ.)

૪ ગાયન (૨)

૫ Trial of poets (પ્રખ્યાત અંગ્રેજી કવિઓ ઉપર
ચલાવવામાં આવેલો કેસ.)

(શેક્સપીઅર, બાયરન, મીલ્ટન, ટેનીસન વગેરે
જાણીતા કવિઓ ઉપર એક મોટો આરોપ મૂકવામાં આવે
છે અને તેમના ઉપર રીતસર કામ ચલાવવામાં આવે છે.
ફરિયાદ પણ તરફથી એમ સાબીત કરવામાં આવે છે કે

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૦૨૨

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ મવમવનો પુસ્તકો

વિષય ૬-૧૩

આ કવિઓ મોટા ગુન્હેગાર છે. તેમણે ઘણાં કૂર કામે કરેલાં છે અને તેથી તેઓ શિક્ષાને પાત્ર છે. બચાવપક્ષ તરફથી એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે જે ગુન્હાઓનો આરોપ કવિઓ ઉપર મૂકવામાં આવ્યો છે તે તેમણે જાણી જોઈને કરેલા નથી પણ તેમની ગાંડાઈથી કરવામાં આવેલા છે અને તેથી તેઓ સજાને લાયક નથી. બન્ને બાજુની તકશર સાંભળ્યા પછી ન્યાયાધીશ બહુજ રમુઝ રીતે પોતાનો ચુકાદો આપે છે.)

૬ કરણ અને માધવ

(કરણના કિલ્લાની સામે અક્ષાઉદીનનું લશ્કર આવી પડેલું છે અને કરણ એ લશ્કરની ચર્ચા જોવાને માટે રાત્રે બહાર નીકળેલો છે અને માધવ પણ તેવીજ રીતે કિલ્લાની ચર્ચા જોવા જતાં સામસામા મળે છે.)

૭ ગાયન (૩)

૮ ધંધાની પસંદગી

૯ એક તોતડાનો સત્યાગ્રહ

૧૦ અર્થાનર્થકર શાસ્ત્રી.

(બહુજ થોડું સંસ્કૃત જાણતા હોવા છતાં ધણું જાણવાનો ડોળ કરનાર એક કથાકાર (હરદાસ) પોતાની કથા શ્રોતા વર્ગની આગળ કરે છે અને જુદા જુદા પ્રલોકોના કકડા એકઠા કરી વિચિત્ર અને તદ્દન નવાજ પ્રલોકો બનાવીને બોલે છે. પ્રલોકોના ખોટા અર્થ કરી પોતાની હાંસિયારીનો આકાશ કરે છે.)

બીજો ભાગ.

૧૧ કૂરસિંહ ઠાકોર અને વાણિયો.

૧૨ ગાયન (૪)

૧૩ ' Dumb Magic ' (બકુની કરામત)

૧૪ ગાયન (૫)

૧૫ ખુબસુરત બક્ષામાંથી એક પ્રવેશ.

(રાજાનું ખૂન કરી શમ્સાએ ગાદી છીનવી લીધી છે છે અને ત્યાર પછી મરહુમના શાહઝાદાના રક્ષક વફાદાર સેનાપતિ તૌશીકને શાહઝાદો સોંપી દેવાને માટે સમજાવે છે. પણ તૌશીક માનતો નથી કારણ કે વખતે શમ્સા તેનું ખૂન કરે ત્યારે શમ્સા તૌશીકને તેને મારી નાંખવા માટે ધમકી આપે છે. તોપણ વફાદાર તૌશીક શાહઝાદાને ન સોંપવાના દૃઢ નિશ્ચયની અંદર નિશ્ચલ રહે છે)

૧૬ સરસ્વતીચંદ્રમાંથી એક સંવાદ

૧૭ ગાયન (૬)

૧૮ બટનું લોપાળું

૧૯ ગાયન (૭)

National Anthem

ગાયન નં. ૧

યશદાર્ઢ સદાય દયાય છે,
 ધર્મતાણું ખીજ દયા જગતમાં;
 વિરલજનો હાખે નિજ કૃતિમાં,
 સ્વર્ગસદનનાં દ્વાર યશાળાં;
 સતત વિશાળ રખાય છે—યશ૦ ૧

નિર્ધનીને પોષણુનું સાધન,
 શ્રીમંતકરમાં સઘળું નિજધન;
 અન્નજીવન છે સત્ય આ જગમાં,
 એથીજ સર્વ સધાય છે—યશ૦ ૨

અન્ન માટે લાખો ટળવળતા,
 કેક વ્હાલાં નિજ ખાળો ત્યજતા;
 કેક મરણને શરણ થાતા,
 નિરખી હૃદય ઇઝરાય છે—યશ૦ ૩

પ્રાણ બચાવો ! પ્રાણ બચાવો,
 વાણી એ જ્યાં ત્યાં સુણાય છે;
 અશ્રુપુરણ નેત્રોને લુછવાં,
 ધનિનાં દયાલુ એ કાર્ય છે—યશ૦ ૪

સુણી અમારી નમ્ર વિનંતી,
 આત્રય દો પરમાર્થી ઉમંગી;

પુણ્ય પરમની પુનિત સુગંધી,
લલિત જગે પ્રસરાય છે—યશ૦ પ
લ. લા. વ્યાસ.

ગાયન નં. ૩

અમે તો ભારતભક્ત કુમાર
અમારા ઉજ્જવલ અમૃતસાર—અમે તો
આત્મ પ્રબુદ્ધ અમારાં ઓપે
ઓપે રગરગ રાષ્ટ્ર
ચિન્તનવન્ત ક્રિયા અમ ઓપે
ઓપે ઓજ વિરાટ—અમે તો
જીવન જ્યોતિ સુધાને શિવતા
અમ અંતર ઉછવાસ
શક્તિ, શક્તિ ને સંસિદ્ધિ
અમ ઉત્થાન વિલાસ—અમે તો
યોગ અમે પ્રવૃત્તિ પ્રેર્યા
ધરીએ સાંગોપાંગ
યજ્ઞ ઉંડેરા રાષ્ટ્રીયતાના
યજ્ઞે ધર્મ પુરાણ—અમે તો
પ્રાણતણા પ્રાણણ અમ સર્વે
આર્યતણા અમ આર્ય
ગીતાગ્નન, કુરાન, અવસ્તા
અમ ક્ષાત્રવ્ય સુધાય—અમે તો

ગાયન નં. ૪

મુંબઈ ગુજરાતી નાટક મંડળીના “સુધાયંત્ર”માંથી.

સમજાવ્યું સખા કેરા સ્નેહે,

જાગી જ્યોત સ્વયં પ્રીતિ ઢેહે.

પ્રિય લોચને નવ તેજ પ્રેમ પ્રદીપના ચમકી રહ્યા

આ પુણ્યમય દર્શનયકી ધન વિમિર પઠ અજાણી રહ્યા

કિરણ સ્પર્શે સુહૃદનાં આ હૃદ કુસુમ ઉઘડી ગયાં

આત્મ કમલે જ્ઞાનનાં પીયુષકાં ઉભરી રહ્યા

ન્યાંર જાદુ ક્રિયાં સ્નેહી નેહે—સમજાવ્યું.

ગાયન નં. ૫

ધુધટકે પટ જોલ...રે, તોહે શમ મીલેંગે

ધુધટકે પટ જોલ.

ઘટ ઘટમેં જસે શમ રમૈયા સુમરત તું મત બૂલરી

કહત કખીરા સુનો બાઈ સાધુ, આસનપેં મત ડોલ

ધુધટકે પટ જોલ.

ગાયન નં. ૬

(શ્રી કચ્છનીતિદર્શક નાટક સમાજના ન્યાયસિંધુમાંનું ગાયન)

હુખી લીલતું હઈ જાણે હુખી (૨)

સુખીના મનને છે સંસાર.....હુખી

વિરહના વિલાપે ખુટ્યું નયણે નીર (૨)

જાણે મરણે શરીર.....હુખી

સંસારસમુદ્રે ડુબી પ્રેમ નાવ (૨)
તણાતો દિવાનો પ્રભુ તારી સહાય.....ડુબી

ગાયન નં. ૭

(શ્રી ૧૬૨૨ંગ નાટક સમાજના સતી સવિતામાંનું ગાયન)
કોઈ જન જાતિ ના રહેશે ના જગત રહેવાનું છે
જગનિયંતા નાથનું બસ નામ એક રહેવાનું છે....કોઈ
જો વિચારી જગત તારી આખી બીજતું દીસે
અસ્ત એક દિન તું સમજ ના તન જોળન રહેવાનું છે....કોઈ
જો વિચારી નાર તારી પલ ના તુજને છોડતી
હેહુ શબવત થઈ જશે ત્યાં દૂર સૌ રહેવાનું છે....કોઈ
આવશે સૌ સાથના ને લાવશે કાઠી કંદન
આગ અંગપર જ્યાં લગાડી શું પછી રહેવાનું છે....કોઈ
કર લલાઈ સર્વ ભાઈ બેનને પથુ પંખી પર
દ્રશ્ય જગના દરેકરે શુભ એ રસિક રહેવાનું છે....કોઈ

ધંધાની પસંદગીમાંનું ગાયન.

કમાયા દ્રવ્યના બળધી, બળ્યું તે ખલકમાં જીવ્યું
કમાયા દ્રવ્ય વ્યાપારે, બળ્યું તે ખલકમાં જીવ્યું
કમાયા ખૂબ અછલથી, બળ્યું તે ખલકમાં જીવ્યું
કમાયા રોગબિછાને, બળ્યું તે ખલકમાં જીવ્યું
કમાયા દ્રવ્ય જ્યાં કપટે, બળ્યું તે ખલકમાં જીવ્યું
કમાયા કામિનીકેર, ખરું તે ખલકમાં જીવ્યું
કમાયા પ્રેમ આવાસે, ખરું તે ખલકમાં જીવ્યું

